

Bildningsförvaltningen
Pernilla Elfstrand

Kultur- och fritidsnämnden

Svar på planeringsförutsättningar och direktiv 2027 och plan 2028–2029 för kultur- och fritidsnämnden

Ärendet

Enligt riktlinjer för ekonomistyrning ska varje nämnd och kommunstyrelsen senast under juni månad svara på konsekvenserna för nämndens uppdrag utifrån planeringsförutsättningarna och direktivet. Svaret utgör en del i kommande underlag för beslut om budget för nästa kalenderår.

Ekonomi

Kultur- och fritidsnämndens budget för 2027 enligt kommunstyrelsens förslag uppgår till 128,3 miljoner kronor (netto), vilket är en ökning med 2,3 miljoner kronor (1,8 procent) jämfört med budget 2026.

Uppräkning enligt planeringsförutsättningar och direktiv 2027 och plan 2028–2029 innebär att nettokostnaden beräknas öka med 5,0 miljoner kronor. Kultur- och fritidsnämnden står därmed inför ett underskott 2027 om 2,7 miljoner kronor. För planperioden till och med 2029 uppgår det ackumulerade underskottet till 6,9 miljoner kronor.

Målförslag:

- I kommunen finns kultur- och fritidsaktiviteter med hög kvalitet för alla invånare med fokus på barn, ungdomar och äldre.
- Kultur- och fritidsnämnden skapar förutsättningar för ett rikt och levande föreningsliv och för aktiviteter som attraherar, inspirerar och utgår från invånarnas efterfrågan.
- Kultur- och fritidsnämnden främjar barns, ungdomars samt äldres hälsa.
- Kultur- och fritidsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.
- Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt med högt deltagande.
- I kommunen bedrivs kultur- och fritidsaktiviteter med så liten påverkan på klimat och miljö som möjligt.

Kultur- och fritidsnämnden föreslår inga förändringar av målen.

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens beslut

Kultur- och fritidsnämnden antar föreslaget svar på planeringsförutsättningar och direktiv för budget 2027 och plan 2028–2029.

Bildningsförvaltningen
Pernilla Elfstrand

Bakgrund

Enligt riktlinjer för ekonomistyrning ska varje nämnd och kommunstyrelsen senast under juni månad svara på konsekvenserna för nämndens uppdrag utifrån planeringsförutsättningarna och direktiv. Svaret utgör en del i kommande underlag för beslut om budget för nästa kalenderår.

Kommunstyrelsen beslutar senast under april månad om planeringsförutsättningar (PLF) och direktiv till nämnderna inför driftbudget för nästa kalenderår och plan för minst ytterligare två år och ett femårigt scenario för investeringsplan.

Bildningsförvaltningens bedömning

Förvaltningen har i svar på PLF beräknat nettokostnad för oförändrad kultur- och fritidsverksamhet enligt givna antaganden i PLF om kostnadsutveckling. Beräkningarna har kompletterats med behov om investeringsåtgärder för 2027 till 2031.

Förvaltningen konstaterar att en kompensation om 1 procent medför ett sparkrav 2027 om 2,7 miljoner kronor, för 2028 tillkommande 1,8 miljoner kronor samt för 2029 tillkommande 2,4 miljoner kronor. För perioden totalt 6,9 miljoner kronor.

Förvaltningens bedömning är att ett sådant besparingskrav riskerar att få konsekvenser för kärnverksamheten och därmed särskilt skulle drabba barn, unga och äldre.

I Danderyd finns idrottsplats och bibliotek i varje kommundel. Kulturen erbjuder program på flera platser i kommunen och kulturskolan bedriver verksamhet i skolornas lokaler. Denna närhet i loksamhället främjar framför allt barn, unga och äldre. För dessa grupper blir det enkelt, tryggt och okomplicerat att ta del av det utbud som finns inom kultur och fritid samt lätt att utöva sina intressen. För barn och unga är det viktigt att för egen hand, oberoende av familjesituation, kunna gå eller cykla till sina aktiviteter.

För en budget i balans föreslår förvaltningen att åtgärder behöver vidtagas som innebär att se över lokalkostnader, minska antalet anställda samt se över specifika driftbidrag och avtal i förhållande till föreningar. Samlat innebär detta besparingar som kan resultera i minskad service till allmänhet och föreningsliv genom minskat öppethållande, minskad tillgång till plan- och halltider, minskat utbud av aktiviteter för barn, unga och äldre.

En anpassning av personalresurser till den givna budgetramen kan innebära att inte återbesätta de vakanser som uppstår. Minskad personalstyrka innebär generellt minskat öppethållande, minskad service och minskat utbud av tjänster. En genomsnittlig årsarbetare kostar cirka 0,7 miljoner kronor per år. En minskning av personalstyrkan motsvarande besparingskravet 6,9 miljoner konor för perioden innebär en minskning med 10 årsarbetare eller 15 procent.

Datum
2026-05-21**Diarienummer**
KFN 2026/0027Bildningsförvaltningen
Pernilla Elfstrand

En översyn av lokalkostnader samt avtal i förhållande till föreningar kan innebära att berörda parter tycker att beslut medför försämrade förutsättningar då detta påverkar tillgång till lokaler samt driftbidrag.

Eftersom kultur- och fritidsnämndens verksamheter redan idag är små och sårbara bedöms det inte vara lämpligt att genomföra generella sparkrav. Minskade budgetförutsättningar riskerar därmed att leda till att antalet serviceställen såsom antal bibliotek, idrottsplatser med flera behöver minska.

Konsekvenser för barn och unga

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter förutom ett folkbibliotek är för kommunen frivillig verksamhet. Men, barn har rätt till en meningsfull fritid och behöver rörelse för ett friskt liv. En uppräknings av budgetram om 1 procent riskerar att negativt påverka barns och ungas tillgång till fritidsaktiviteter.

Ekonomiska konsekvenser

Analys av ekonomiska konsekvenser framgår av nämndens svar.

Johannes Pålsson
BildningsdirektörHenrik Thureson
Kultur- och fritidschef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Svar på planeringsförutsättningar och direktiv 2027 och plan 2028–2029 för kultur- och fritidsnämnden
2. Föreslaget svar på planeringsförutsättningar och direktiv 2027 och plan 2028–2029 för kultur- och fritidsnämnden
3. Bilaga 1, Förslag till avgifter 2027 för kultur- och fritidsnämnden
4. Bilaga 1A, Förslag till avgifter inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden 2027
5. Bilaga 1B, Förslag till plan- och hallhyror 2027
6. Bilaga 2, Sammanställning kostnader och intäkter budget 2027 per verksamhet
7. Reservation MP, 2026-03-02
8. Kommunstyrelsens beslut, 2026-03-02 § 35
9. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande, 2026-02-03
10. Investeringsunderlag till planeringsförutsättningar 2027

Expedieras
Kommunstyrelsen